

६१. सूचनाहरू प्रदर्शन गर्ने:—(१) यस ऐनमा सो अन्तर्गत बनेका नियमहरूका मुख्य मुल्य कुराहरू कारखाना भित्र पस्ने बाटोमा सबैले देख्ने र बुझ्न सक्ने गरी नेपाली भाषामा छपाई प्रदर्शन गर्नुपर्छ ।

(२) स्थानीय इन्स्पेक्टरले आवश्यक ठानेमा कारखानाको मालिक वा मैनेजरलाई लिखित आदेशद्वारा मजदुरहरूको स्वास्थ्य सुरक्षा र कल्याण सम्बन्धी सूचना र पोष्टर प्रदर्शन गर्न लगाउन आदेश दिन सक्नेछ ।

६. बचाउ:— नेपाल अधिराज्यको संविधानको धारा ५५ (४) बमोजिम यो ऐन निष्कृत भएमा यो ऐनलाई कुनै अर्को नेपाल ऐनले खारेज गरे सरह मानिई यो ऐन अन्तर्गत भए गरेका काम कुराहरूमा नेपाल कानून व्याख्या सम्बन्धी ऐन, २०१० को ढफा ४ लागू हुनेछ ।

लालमोहर सदरमिति २०१८।२।१३।६

आज्ञाले—

(उदयप्रसाद उपाध्याय)

श्री ५ को सरकारको सहसचिव,

कानून, न्याय तथा संसदीय प्रबन्ध मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार

कानून, न्याय तथा संसदीय प्रबन्ध मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराजबाट बनाइबस्नेको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०१८ सालको ऐन नं. ६

स्वस्तिश्री गिरिराज चक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली धिराजमान मानोन्नत ओजस्वि राजन्य प्रोज्ज्वल नेपाल तारा अतिओजस्वी त्रिभुवन प्रजातन्त्र श्रीपद ॐ रामपट्ट अतुल ज्योतिर्मय त्रिशक्तिपट्ट अतिप्रवल गोरखादक्षिणबाहु महाधिपति फिल्ड मार्शल र सर्वोच्च कम्पाण्डर इनचीफ श्रीमन्महाराजाधिराज श्री श्री श्री महाराज महेन्द्र वीर विक्रम जङ्गबहादुर शाहबहादुर शमशेर जङ्ग देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

औद्योगिक व्यवसायलाई बढी सुविधा दिने व्यवस्थाको निमित्त बनेको ऐन

प्रस्तावना: नेपालको नागरिकहरूको सुविधा वा आर्थिक हितको लागि औद्योगिक व्यवसायलाई सुविधा दिई उद्योगमा निजी पूँजीको लगानीलाई खास तवरले बढावा र प्रोत्साहन दिन वाञ्छनीय भएकोले,

१७९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

श्री ५ महाराजा धिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट नेपाल अधिराज्यको संविधानको धारा ५५ अनुसार यो ऐन बनाइबक्सेकोछ ।

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ: (१) यो ऐनकोनाम औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०१८ रहेकोछ ।

(२) यो ऐन नेपाल अधिराज्य भर लागू हुनेछ ।

(३) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसंगले अर्थ अर्थ नलागेमा यस ऐनमा-

(क) उद्योग भन्नाले यान्त्रिक शक्ति प्रयोग गरेमा दश वा सोभन्दा बढी व्यक्ति लाई काममा लगाइएको र यान्त्रिक शक्ति प्रयोग नगरेमा बीस वा सोभन्दा बढी व्यक्तिलाई काममा लगाइएको देहायको कार्य गर्ने प्राइभेट, प्राइभेट लिमिटेड वा पब्लिक लिमिटेडको रूपमा श्री ५ को सरकारको सम्बन्धित विभागमा प्रचलित नेपाल कानून अन्तर्गत रजिष्टर भएको कम्पनी वा फर्म सम्झनु पर्छ ।

(१) धातु कोइला, ग्यास, तेल वा अन्य खनिज पदार्थ खनेर झिक्ने, जम्मा गर्ने वा त्यसको प्रयोग, परिवहन वा विक्री वितरणको निमित्त अन्य प्रकारबाट व्यवहार गर्ने कार्य, वा

(२) सिमकोना, रबर, सुर्ति, चिया, कपास वा कफी पैदा गर्ने जम्मा गर्ने वा त्यसको प्रयोग, परिवहन वा विक्री वितरणको निमित्त अन्य प्रकारबाट व्यवहार गर्ने कार्य, वा

(३) विद्युत् वा यान्त्रिक शक्ति वा विद्युत् प्रकाश वा पानी सप्लाई गर्ने, वा

(४) प्रयोग वा विक्री वितरणको निमित्त अरु कुनै चीज बनाउने अनुकूलन गर्ने वा उत्पादन गर्ने वा त्यसलाई अन्य प्रकारबाट व्यवहार गर्ने कार्य,

(ख) "घरेलु तथा ग्रामीण उद्योग" भन्नाले बढीमा रु. पचास हजारसम्म पूँजी लगानी भएको उद्योग सम्झनु पर्छ ।

(ग) "मझौला उद्योग" भन्नाले रु. पचास हजारभन्दा बढी रु. पाँच लाखसम्म पूँजी लगानी भएको उद्योग सम्झनु पर्छ ।

(घ) "ठूला उद्योग" भन्नाले रु. पाँचलाखभन्दा बढी पूँजी लगानी भएका उद्योग सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "आधार मूलक उद्योग" भन्नाले श्री ५ को सरकारले समय समयमा नेपाल गजेटमा सूचना प्रकाशित गरी आधार मूलक उद्योग भनि घोषणा गरेको उद्योगलाई सम्झनु पर्छ ।

(च) "प्रतिरक्षा सम्बन्धी उद्योग" भन्नाले सैनिक हात हतियार, खरखजाना, दिएको टक पदार्थ इत्यादि प्रतिरक्षा सम्बन्धी उद्योग सम्झनु पर्छ ।

३. व्यावहारिक समानता : उद्योग सम्बन्धी कारोवारहरूमा नेपाल अधिराज्य भित्र उद्योग स्थापना गर्ने विदेशी नागरिक वा संस्थाहरू र नेपाली नागरिक वा नेपाली नागरिकहरूको संस्थाहरू बीच भेदभाव गरिने छैन ।

तर-

(क) घरेलु तथा ग्रामीण उद्योगहरूको स्थापनामा नेपाली नागरिकहरू वा नेपाली नागरिकहरूद्वारा नियन्त्रित संस्थाहरूलाई मात्र अनुमति दिइनेछ ।

(ख) मझौला उद्योगहरूको स्थापनामा अनुमति दिँदा नेपाली नागरिकहरू वा नेपाली नागरिकहरूद्वारा नियन्त्रित संस्थाहरूलाई विशेष प्राह्यता दिइने छ ।

(ग) ठूला उद्योगहरूको स्थापना मा नेपाली नागरिकहरूको पूँजीको साथै गैर सरकारी क्षेत्रमा विदेशी नागरिक वा संस्थाले पनि पूँजी लगाउन सकिने गरी अनुमति दिइनेछ ।

(घ) आधार मूलक उद्योगहरूको स्थापनामा सरकारी वा अर्ध सरकारी क्षेत्रमा मात्र चलाउन पाउने गरी अनुमति दिइनेछ ।

(ङ) प्रतिरक्षा सम्बन्धी उद्योगहरू श्री ५ को सरकारद्वारा मात्र संचालित हुनेछन् ।

४. विदेशी मुद्राको सहूलियत : (१) कुनै उद्योगले उत्पादन गरेको मालसामान विदेशमा निकासी गरी सोझै आर्जने गरेको विदेशी मुद्राको ३० प्रतिशतसम्मको उद्योगलाई चाहिने भेशिन, कलपूजा, जगेडा, पार्ट पूजा र कोरामाल खरीद गर्न र विदेशी प्राविधिज्ञहरूको पारिश्रमिक दिन उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) उद्योगमा विदेशी पूँजी लगानी गर्ने व्यक्तिले क्यापिटल स्टकमा लगानी गरेकी रकमको वर्षमा १० प्रतिशतसम्म मुनाफालाई विदेशी मुद्रामा नेपाल अधिराज्य बाहिर लैजान पाउने सहूलियत दिइनेछ र आवश्यकता, परिस्थिति र विदेशी मुद्राको पर्याप्तता हेरी त्यसभन्दा बढी मुनाफा पनि विदेशी मुद्रामा लैजान पाउने सहूलियत दिइनेछ ।

(३) विदेशी उद्योगपतिलाई निजले उद्योगमा लगाएको पूँजी फिर्ता लैजान प्रतिवर्ष २५ प्रतिशत विदेशी मुद्रा उपलब्ध गराइनेछ ।

(४) उद्योगको काममा लगाइराखेका विदेशी प्राविधिज्ञको पारिश्रमिक विदेशी मुद्रामा सटही गरी दिनेसमेत सबै बैंकिङ्ग सहूलियत दिइनेछ ।

५. मुनाफाको ग्यारेन्टी : श्री ५ को सरकारले देहायको शर्तमा फलामको उद्योग बारे नेपाल गजटमा सूचना प्रकाशित गरी उक्त गजटमा तोकिएकोभन्दा बढी पूँजी लगानी भएका फलामको उद्योगहरूलाई सो उद्योग खोलेको ५ वर्षसम्मलाई ५ प्रतिशत मुनाफाको ग्यारेन्टी दिन सक्नेछ:-

९२३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (क) श्री ५ को सरकारले समय समयमा तोकिएको शर्तहरूमा काम गर्ने, र
 (ख) १० प्रतिशतभन्दा बढी मुनाफा गरेमा सो बढी मुनाफा भएका १० वर्षसम्म
 सो बढी मुनाफाको ४० प्रतिशत श्री ५ को सरकारलाई दिने ।

६. जग्गा र रुखहरू उपलब्ध गराइदिने: श्री ५ को सरकारले उद्योगको कार्यको लागि चाहिने कारखाना र मजदूरहरू बस्ने घर बनाउनको लागि रुखहरू लिलाम दरमा सयकडा १५ रिहायत बिई उद्योगहरूलाई प्राप्त गराइदिनेछ र आवश्यक जग्गा उपलब्ध गराउन-समेत मद्दत दिनेछ ।

७. नियम बनाउने अधिकार: यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वित गर्न श्री ५ को सरकारले नियम-बनाउन सक्नेछ ।

८. यो ऐन र यो ऐन अन्तर्गत बनेका नियम बमोजिम हुने: प्रचलित नेपाल कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिको भएता पनि यो ऐन र यो ऐन अन्तर्गत बनेका नियमहरूमा लेखिएकोमा सोही बमोजिम हुनेछ ।

९. संशोधन: आर्थिक ऐन, २०१६ को अनुसूची ५ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको सट्टा निम्नलिखित प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश राखिएकोछ:-

तर -

- (क) नयाँ खोल्ने उद्योगहरूमा यो ऐन बमोजिम लाग्ने मुनाफा कर काम चालू भएका १० वर्षसम्मलाई जम्मा र त्यसपछि खण्ड (ख) को देहायमा लेखिएको दरमा मिनाहा गरिनेछ ।
- (ख) खोलीराखेका उद्योगहरूमा यो ऐन बमोजिम लाग्ने मुनाफा करको निम्न-लिखित अवस्थामा निम्नलिखित प्रतिशत मिनाहा गरिनेछ:-
- (१) बढीमा रु. पचासहजारसम्म पूँजी लगानी भएको उद्योग मा ५० प्रतिशत ।
- (२) रु. पचासहजारभन्दा बढी पूँजी लगानी भएको उद्योगमा २५ प्रतिशत ।

लालमोहर सदरमिति: २०१८।२।१३।६

आज्ञाले

(उदयप्रसाद उपाध्याय)

श्री ५ को सरकारका सहसचिव

कानून, न्याय तथा संसदीय प्रबन्ध मन्त्रालय

१५४

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।